

ZACHOVEJME POOLŠÍ

Rozbor studií

Vážené dámy, vážení pánové,

dostává se Vám do rukou oficiální stanovisko našeho spolku **Zachovejme Poolší z. s. k doposud vydaným a prezentovaným studiím k plánované výstavbě tzv. Gigafactory v katastrálním území obce Dolní Lutyně, včetně její místní části Věřňovice.**

Martin Bohoněk
Člen výboru spolku

Ve středu 19. března 2025 nám byly, stejně jako dotčeným obcím, ze strany zástupců projektu a jednotlivých zhotovitelů představeny další studie k projektu SPP Dolní Lutyně. S odstupem několika dní jsme měli možnost setkat se přímo s panem ministrem průmyslu a obchodu. Vše se stalo téměř na rok přesně od doby, kdy jsme se z novin dozvěděli o záměru výstavby Gigafactory. Nejen proto uznáváme za vhodné si ujasnit, utříbit a vyhodnotit zmíněné období, a především vyjádřit náš spolkový názor na poslední zveřejněné výsledky. Za tímto účelem jsme pozvali na pondělní odpoledne, dne 28. 4. 2025 do Dolní Lutyně, ke kulatému stolu zástupce místních samospráv, zástupce Moravskoslezského kraje, odborníky na jednotlivá témata, ochránce přírody, místní velké zaměstnavatele, zástupce projektu a zainteresované státní organizace, včetně zhotovitelů studií k širší debatě.

Ta měla vyústit v rozptýlení některých obav nebo naopak k identifikaci problematických bodů, které by vedly k dalšímu zkoumání a předcházení realizace vzniku rizik v našich domovech, našem okolí a v přírodě samotné. Historie nás učí, že průmyslové projekty obdobného rozsahu na našem území či mimo něj, nebyly nikdy realizovány bez nepředvídaných komplikací, přičemž odstraňování negativních důsledků během výstavby či po zahájení provozu, respektive

navrácení do původního stavu je vždy téměř nemožné.

Naše stanovisko zveřejňujeme s časovým odstupem a po proběhnutém kulatém stolu a široké diskusi. Dotčených oblastí a vědních oborů je příliš. Geologie, biologie, sociologie, vodohospodářství, ekologie, životní prostředí, technické normy, právní předpisy a mnohé další. Věříme, že široké veřejnosti, která nebyla této debatě přítomna, budou všechny studie zástupci projektu prezentovány v nejbližší době více srozumitelnou formou.

Jako spolek bereme výsledky studií na vědomí. V žádném případě nechceme zpochybňovat jejich zhotovitele, neboť k tomu nemáme předmětnou odbornost. Přesto v nás závěry studií vzbuzují řadu otázek, obav a pochybností a proto si dovolíme je komentovat z našeho úhlu pohledu.

Vycházíme z toho, že každá studie má své zadání a je povinností zhotovitele se zadání držet a neodchylovat se od něj ve svých závěrech. Přesto se domníváme, že při tak velkém investičním záměru s deklarovanými přínosy a dopady celostátního významu, projektu s vysokou přidanou hodnotou, očekávanou dlouhou životností, možnou modifikací v budoucnu, by bylo více než žádoucí zhotovení vícero studií na každé jednotlivé téma více zhotoviteli. V době fungování evropského prostoru bychom si uměli představit výběr nezávislého zhotovitele takové studie ze zahraničí. O to více, je-li zástupci projektu zdůrazňováno, že je jejich primární snahou řešit vše transparentně, s co nejvyšší přesností, a se snahou vyvarovat se chyb a omylů z předchozích nezdarů. Mnohost zhotovitelů, případně zahraniční účast na studiích by podle našeho názoru důvěře široké veřejnosti jen přidala.

Na následujících stranách vyjadřujeme svůj názor ke Studii proveditelnosti, Biologickému hodnocení, Posouzení vlivu koncepce na významné lokality, Studii záplavového území. Dále bychom rádi přidali náš pohled na otázku nezaměstnanosti, resp. nezaměstnatelnosti, možný dopad na místní podnikatele a velké zaměstnavatele. Připomínáme, že realizace má dvě fáze výstavby. První fáze je zamýšlena od dálnice D1 k ul. Neradská, tedy k cestě do Věřňovic, a druhá fáze pak od této cesty směrem k Tepelné elektrárně Dětmárovice, resp. k ohraničením budoucího koridoru vysokorychlostní trati. Každá fáze je vždy rozdělena na dvě výrobní podfáze koncového investora. Výrobní podfáze jsou tedy celkem čtyři, každá pro 1650 zaměstnanců. A budou realizovány v horizontu mnoha let. Tedy není tento přínos nových pracovních míst okamžitý, ale rozložený klidně i do 30 let, bude-li výstavba jednotlivých fází opravdu provedena, resp. dokončena.

Již na tomto místě bychom se chtěli důrazně ohradit proti tomu, aby byl projekt Gigafactory již v této fázi prezentován jako projekt, který má v našem kraji zelenou, a jehož veškerá negativa lze úspěšně vyřešit kompenzačními opatřeními.

Takové tvrzení by bylo příliš zjednodušujícím, nepravdivým a manipulativním ve vztahu k veřejnému mínění. Navíc za situace, kdy si investor vyhradil odklad finálního rozhodnutí a řada studií, podmiňujících realizovatelnost projektu, dosud neproběhla.

Nadále tedy pokračujeme ve svém boji prokázat, že lokalita pro výstavbu záměru uprostřed obce, s kumulovaným vlivem dalších liniových staveb, v nivě řeky Olše a s nevyzpytatelnou hrozbou povodní navzdory všem matematickým modelům, je více než nevhodná, a že má smysl zabránit devastaci současného krajinného rázu a chránit cenná území Ptačí oblasti Heřmanský stav Odry – Poolší a Natury 2000. A především zachovat a zvelebovat prostředí kolem nás pro kvalitní a plnohodnotný život nás všech v lokalitě blízko přírodě, v krajině atraktivní pro bydlení nejen teď, ale především v budoucnosti.

Opakovaně žádáme zástupce projektu a zúčastněné státní organizace, aby byla zveřejněna rámcová časová osa výstavby projektu, obchvatu a vysokorychlostní trati s definovanými termíny pro jednotlivé dílčí studie tak, aby měl každý přehled o tom, co nás všechny v budoucnosti čeká.

Na následujících stránkách prezentujeme náš pohled na daná témata v reakci na vydané studie, komentáře odborníků a jejich vyjádření. Přikládáme rovněž otázky občanů, na které z našeho pohledu nezazněly doposud uspokojivé odpovědi.

Závěrem připomínáme, že nadále je naše stanovisko trvalé a neměnné také v tom, že považujeme přístup signatářů Dohody porozumění z roku 2006, resp. jejího loňského doplnění v podobě Dohody o spolupráci z roku 2024 za krajně nevhodné, a především nedůvěryhodné. Nepovažujeme za relevantní odpověď, že doba se mění a technologicky pokročila. Právě dynamičnost současných technologických změn může být dobrý důvod proč nedělat nevratné zásahy do naší krajiny a přírody. Nevzbuzuje v nás důvěru ani ustanovení, že projekt nebude realizován v případě, že dojde k zániku ptačí oblasti. Toto je podle nás bláznovství. V kontextu výše zmíněného zastáváme názor, že jsme v roli hráče, který si vytáhl z balíčku rozdaných karet černého Petra. Obzvláště v okamžiku, kdy víme, že tyto dohody nejsou podle názoru Nejvyššího a Ústavního soudu ČR právně vymahatelné a stát ne vždy drží slovo.

V následujících týdnech budeme zveřejňovat vždy s týdenním odstupem naši reakci pro jednotlivá u Kulatého stolu probraná témata:

1. Vliv výstavby a provozu na člověka a okolní obce
2. Zaměstnanost
3. Dopravní obslužnost a infrastruktura
4. Životní prostředí a krajina
5. Voda odtokové poměry a spodní vody

Děkujeme za pozornost

budeme rádi, pokud se na nás obrátíte s dotazy

Tel.: (+420) 724 065 864

Mail: info@zachovejmepoolsi.cz

Web: www.zachovejmepoolsi.cz